సైరన్ధ్రి

నిన్న సాయంకాలం. దీపాలుపెట్టిన వేళనుంచీ భూమి చుట్టూ సూర్యుడు తిరగడం ప్రారంభించాడు.

...మనుష్యులు నడిచే చప్టా, మరీ యిరుకుగా ఉంటుంది. నడిరోడ్డుమీద నడవటం, నేరమే అయినా, నడక, ఎవరో తరుముకువస్తూన్నట్టు సాగుతుంది.

ఆగమని ఎంతబ్రతిమాలుకున్నా, ఆశాశపెడుతూ పరుగెత్తుతున్నాయి బస్సులు. అందులో, ఒక్కదాన్లోనన్నా నన్ను కాలుమోపనియ్యకపోతే, ఆ అమ్మాయి నాకోసం ఎంతసేపని నిలుచుని ఉంటుంది? – ఒంటరిగా కూర్చుంటే యిసుకలో పచారుచేసే జనాభా, చూసి ఓర్చలేదు–

లోపలికి పొమ్మన్నాడు, మెట్టుమీద నిలుచుని కండక్టరు. వద్దన్నాడు, అడ్డంగా ఎవరో ఆసామి, “అయ్యోపాపం!” అనుకుంటున్నాయా, ఆ చివరనుంచి తొంగి చూసేకళ్ళు? అణాయిచ్చి తొక్కిసలాడుతారేం, అందంగా ఉండే పిల్లలందరూ? – హాయిగా ఓపిక ఉన్నంతసేపూ నడిచిపోతూంటే, ఆ వెనకాలే ఖాళీగా పరుగెత్తుకురాక ఏమౌతుంది, బస్సు? కాళ్ళూ కళ్ళూ మెసిలే మనిషిని చూసి కదలకుండా పడి ఉండే ఇళ్ళూ వాకిళ్ళూ బస్సు తలుచుకునేటప్పటికల్లా అలా పరుగెత్తుకు పోతాయేం? నున్నగా నిగనిగలాడే రోడ్డు, కన్నెకోమలిలాగా జిలిబిలిపడుతూ మెలిదిరిగి, కులికిపోతుందేం? దీపాలన్నీ, ఏ అమ్మాయికోసం, తలక్రిందులుగా తపస్సు చేయడం?

నిలుచున్న ఆడపిల్లనుచూసి, కూచోమనకపోతే, నన్నుచూసి పక్కనున్న మగ వాళ్ళందరూ ఏమనుకుంటారు? – ‘అక్కడ నేనే కూర్చుని ఉంటేనా?...నే నంటే -- నే’నని మనసులన్నీ మౌనంగా యుద్ధం ప్రారంభిస్తాయి. కాని, అమీ – తుమీ తేల్చుకునేందుకు మరో అణో బేడో పారేసి, ఆఖరుదాకా ఒక్కడూ ఊగిసలాడడేం? – అందరికీ పాపం, మించిపోయే పనులేవో ఉంటాయి – కాబోలు! అరమైలు దూరంలో అరవై ఆరు కాశీమజిలీలు: ఆగినప్పుడల్లా ఒకటో అరో బయటికి కక్కేసి, పదేసిమందిని బలవంతాన కూరుకుంటుంది బస్సు! కండక్టర్ కాకలు దేరిన వాడైతే...బస్‌ను కుబేర పుష్పకం చేస్తాడు... ఎందరు ఎక్కినా ఇంకోమనిషి నుంచునేందుకన్నా ఎప్పుడూ జాగా ఉంటుంది.

కమ్మీపట్టుకు నిలుచుని, ‘అమ్మయ్య’ అనుకోంది ఎన్నడూ...నేను ఒక్కణ్ణేనేమో? – ఏం తీపెళ్ళిందా, హాయిగా ఏపక్కకు కావాలంటే ఆపక్కకు తిరగవచ్చు: ఒత్తిడిలో ఒత్తిగిలవచ్చు – బస్ ఊపినప్పుడు జరిగి...కాలు, ఆ పిల్లదాని వ్రేలిమీద ఆనించవచ్చు: ఓపికలేనట్టు ఊగిసలాడి, మోకాలుతో, చేరువలో సిల్కుచీరెను తాటించవచ్చు...సందూ ఫలం ప్రమేయం లేకుండానే, బస్‌లో నుంచుని, పార్థసారథిగుడిలో కన్న వెక్కసమయేటంత క్రిక్కిరిసిపోవచ్చు....

ఏ పిల్లది ఎక్కడ దిగుతుందో...ఏ కుర్రది ఎక్కడ ఎక్కి సరిగ్గా ఎక్కడ దిగుపోతుందో... నాలుగు రోజులు వరుసగా చూస్తే తెలిసిపోతుందనుకో. బస్ ఎక్కే చోటో, దిగే చోటో వాళ్ళయిల్లు... పరిశోధన అక్కరలేదుగాని, ఆ పూటపని మానుకుని అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ పోవాలి... ఇంటినెంబరూ, సందు మొగదల స్తంభించుకు కూచున్న నామధేయమూ, గుర్తు ఉంచుకున్నా, ఆ ఒక్క పూటతో ఆ యిల్లు వాళ్ళదానోకాదో, అరా తేలదు: వీలుచేసుకుని ఇంకా ఒక్కసారి అయినా ప్రదక్షిణం చేసిరావాలి...ఛస్, ఎందుకీ సంసార ... తాపత్రయం?...ఇల్లూవాకిలీ, ఆ యిల్లాలూ కూడా...యింటివాళ్ళదే: మనం ఒంటరిగాళ్ళం...మొగాళ్ళం...

బస్ ముందరపోతూంటే పక్కనే, పందెంవేసుకు ముందుకుదూకుతూన్న ప్లెషర్ కార్‌లో హాయిగా వెన్ను విరుచుకు కూర్చున్న చిన్నదానికళ్ళు, అల్లరి మొదలు పెడతాయి. నన్ను చూసే అనుకుంటారు, నాగన్నలు అందరూ: నిన్నూ కాదు నన్నూ కాదు చూసేది...నీవూ నేనూ చూడని నిన్న రాత్రి ముచ్చట్లని...

దీపాలు వెలగకపూర్వం పార్కులో కనబడేవన్నీ చెట్లు...చేమలు మనుష్యుల చాటున దాక్కుంటాయి. బస్ మలుపు తిరుగుతూంటే పార్క్ రంకులరాట్నం అవుతూంది.

రోడ్డుమీద మనుష్యులు నడుస్తూంటే...బస్‌కూడా నడుస్తూందికదా అనుకుని పరధ్యానంలో ఉంటే ఎప్పుడో చప్పబడి ఊరుకుంటుంది....ఆ హోరు ఏమిటయ్యా మరి? అనుకుంటే ఆ హోరు, క్రిందకాదు, పైన. ఏదో పక్షి తగుదునమ్మా అని హోరు – హోరున ఎగురుతూంది....పక్షి రెక్కల చాటున నక్షత్రం కనబడుతుంది కాని, తొంగిచూడాలంటే మరీ ముందుకు వంగాలి... 'దయచేసి అందరూ క్రిందికి దిగ'మంటాడు కండక్టర్: నన్ను కాదేమో, నా అంతవాణ్ణి పట్టుకుని అంతమాట అనడానికి వాడికి దమ్ములున్నాయా అని ఎవడికివాడు, అత్తా కోడలంచు ఉత్తరీయం వంక, బాటా షూవంక...ఆ క్షణంలో ఎవడికి ఉన్న ఆస్తివంక వాడు చూచుకుని, భయంలేదనుకుంటాడు: 'మీరూను, మీరు, మరిమీరును మీరును...' అంటూ కండక్టర్ వేలు మెదుపుతూ నిన్నూ, నాపక్కనున్న ఆ కళ్ళజోడు నాయుణ్ణీ, ఇలా అశేష జనంబులనూ సగౌరవంగా దింపుతాడు: ఈ శాసనం అయ్యలకుమాత్రమే అనువర్తించేది కావడంచేత...అమ్మలందరూ ఇంకా విశాలంగా సర్దుకు కూర్చుంటారు: బస్‌లోనుంచి మనుష్యులు దిగనట్టే ఉండదు: అందరిచేతులూ పడేటప్పటికి అది అసలే చెప్పినమాట వినదు...దాని మనసులో ఏముందో డ్రైవరుకే తెలియదు.

వెనుకనుంచి వచ్చే బస్‌లో దేన్లోనన్నా జాగా ఉంటుందా?...ఏమో..."ఇది నీ జాగా చెప్పిందిలింగ!, ఎక్కువ తక్కువలేమో హెచ్చు కంచివరదా!"

ఎవడూ బస్ మా దగ్గిరకే రానియ్యడేం?...అవును మరచిపోయినా, యిది కాదుగా మజిలీ... వచ్చేపోయే బస్‌లన్నింటికి మేమంటే జిలాయ్...నాళ్ళ–నడుమను ఉన్నా ఆ నిమిషంసేపూ అంతమేరా అధ్వాన్నపు అడవైపోతుంది.

శరవేగంతో కారులో మా ప్రక్కనుంచి పోయింది, ఎవరో తార...

ఎవరో ఏమో... తార అని నీకు ఎలా తెలుసునూ? కారు నంబరు ఫలానా అని గుర్తు ఉంచుకున్నావా?...

అక్కర్లేదు: కారు ధూకుడు చూసి... లోపల నక్కి కూర్చున్నది... తార అని — చూడకుండానే చెప్పేయవచ్చును...

అటూయిటూ చూస్తూ కూచోరేం వాళ్ళు...ఒకవైపంటే...ఎందుకంత పక్షపాతం? నీవంకనే చూసిందని నీవు అనుకుంటావు. కాదు నన్నే చూసిందని నేను నమ్ముతాను: ఇవన్నీ మనసులో నిలిచిపోయేవేగనుక, ఔను— కాదు తేలదు, ఎన్నటికీ.

నిన్నూకాదు – నన్నూ కాదోయ్ చూసింది... తలుపు అద్దం మీద పడ్డ తన బొమ్మను... కళ్ళతోడులోంచి రిక్కించి చూస్తూంది: నలుగురినోటా పడినప్పటినుంచీ ... నరుడికంట పడేందుకు నోచుకోలేని అవస్థలో పడతారుకదా వాళ్ళు పాపం! చూస్తే అరిగిపోతారని కాదు: కాని... నల్లటోడు మాటునుంచి కాకుండా...అసలు కళ్ళతోనే చూసేట్టయితే...అందరి సంగతీకాదు సుమా... ఎన్నికైన వాళ్ళమాట, నేననేది... ఏమైపోతామో మనం...అనిపించదూ...చూడక–చూడక మొగంవాచిన లోకంమీద (అంటే దైవవశాత్తూ నీమీద — నామీద కూడా కావచ్చును) ఒక్కొక్కప్పుడు వాళ్ళ చూపు ఎండ తెరలాగా విచ్చుకుంటుంది...విచ్చుకునే కూర్చున్నచూపు రోహిణై భగ–భగమనిపిస్తుంది... నిజంగా ఒక్కొక్క కన్ను పొంకంగా కలువరేకు విరిసినట్టుగానే...దీటుగా ఉంటుంది. కాని, ఆ కన్నేమిటి...ఈ కన్నేమిటి...అన్నీ, నీడనే ఆవిర్లు తేరుతూ ఉంటాయి.

గుజిలీవేళ...పదినిమిషాలకు ఓ బస్ వస్తుందనుకోండి. కాని, కదిలినప్పటినుంచీ ఏదీ ఖాళీ ఉండదు...ఆగాలిసిన చోట ఆగదు: ఆగమని బ్రతిమాలుదామనుకున్నా ఆగదు...వేళకాని వేళప్పుడైతే, చిట్టి—పొట్టి మజిలీల్లో ఎక్కేవాళ్ళూ దిగేవాళ్ళూ, ఎక్కడబడితే అక్కడ వెళ్ళుకొస్తూంటారే... యిప్పుడా అణాటిక్కెట్ వాలా లందరూ ఏమైనట్లు?

ఎంతసేపు మొండికేసి నిలుచున్నా, సుఖానపడ్డ ప్రాణిలాగా, బస్ కదలడానికి సమ్మతించదు... ఉబుసుపోవడానికి... ఇంకో కారన్నా మరోతారను ఎక్కించుకుని రైంయ్ మనదు...ఎలా ఈ కాస్సేపూ గడవటం?

..."ఏయ్ అమ్మాయ్, ఏవూరూ మనది?...ఇక్కడికి ఏంపనిమీద దయచేశావు?...ఆ వెంటవచ్చే ఆయన (ఉహుఁ) నీ వెంట ఆ రౌతు బయలుదేరాడా? – ఆ నవమన్మధుడి వెంటపడి నీవు వచ్చావా?. ..సినీమాలో చిల్లర వేషం ఏదన్నా రాలుతే ఏరుకుందామని పోతూ, తల్లో అన్ని పువ్వులెందుకు కుక్కుకున్నావమ్మా...సరే, ఫరవాలేదులే."

పలుకరించడానికి నాకు మొగమోటం లేకపోతే, ఇందులో ఏ ప్రశ్న అయినా అడగవచ్చును. యిబ్బందిలేదు...కాని, అన్నిటికీ ఒక్క రకం సమాధానమేవస్తుంది...ఆ అమ్మాయి నీవంక తిరిగిచూసి... కళ్ళారాచూసి...చూసీ చూడనట్టుగా పర–ధ్యాసలోకి మొగం తిప్పుకుంటుంది...

"నా వూరెందుకోయ్, నా పేరుందుకోయ్: నా వెంటనున్నది ఎవరో ఆ ఆరాలెందుకోయ్...?"

ఏదో ఒహాటి మనసులో అనుకుంటూంది...అవును అనుకుంటుంది అంతే...నడిబజారు గనుక...రేగదు...

పక్కనున్నవాడు, పాపం, మొగుడేనేమో! అయిఉండడు...ఒక అడుగు వెనక్కి తగ్గి నీడలో అటూ యిటూ పచారుచేస్తున్నాడు...అదే గుర్తు, వాడికి రెక్కలు ఉన్నట్టు...

వాంగో...ఏరుంగో అంటున్నాడు... ఎన్నాళ్ళకో మా సారథి సలలిత మురళీ నినాదంగా... ఆడవాళ్ళూ అరవైయేళ్ళ కుర్రాళ్ళూ, నిన్నోవంతెనగానూ, అధమం కాలిబాటగానన్నా భావిస్తారు... లోపలికి ఎక్కి ఒకరిమీద ఒకరు ఒక్కచోటనే కూర్చునేందుకు తొక్కిసలాడుతున్నారు...ఇంకా ఖాళీగానే ఉంది... కాని ఆ జాగావంక ఎవరూ చూడరు...

ప్చ్...పోనిద్దూ, కాశీవెళ్ళి వచ్చినంత పైరానైంది. బస్‌లో ఎక్కేందుకు ఓపికలేదు...ఎటో అటు నడిచి పోవచ్చు... సరదాగా ఉంటే పరుగెత్తినా తప్పలేదు...

"బస్...ఈ తావున నిలుచునా?"

--నిలువకేం చేస్తుంది స్వామీ! ఏ బస్ జీవిత చరిత్రను చూసినా నడిచినమైళ్ళకన్న నిలిచిన ఘట్టాలే ఎక్కువ: బస్ అనేది ఆగడంకోసమే పుట్టింది: మనమైతేనే ఆగకుండా అయినదానికి కానిదానికీ ఉరుకులూ, పరుగులూ ఎత్తుతూండటం: దానికేమంత గ్రహచారం?...మనం ఆగమన్నా ఆగుతుంది, దానికి ఆగ్రహం వచ్చినా ఆగుతుంది....ఆగని బస్ అంటూ ఇంతవరకూ ఏ యుగంలోనూ ఉద్భవించనేలేదు...

"ఆఁ...నిలుస్తుంది" -- ఈ రెండుముక్కల్లో, నా ఊహంతా, ఆ పెద్దమనిషికి తెలిసేటట్టు ఇముడాలి....తెలుక్కి అంత కుక్షిలేదు...మరి ఇంకొకతెకు అలవి అవుతుందేమో ఆలోచించవయ్యా, స్వామీ...

అటా--ఇటా?

ఇటూ అయితే...పోగాపోగా మనం తలదాచుకునే ఇల్లు కనిపెట్టుకుని ఉంటుంది, దీపం అన్నా వెలగకుండా...ఉండనీ...అటూ సాగనీ కాలు...అక్కడ కనిపెట్టుకు కూర్చున్న అమ్మాయిసంగతే మరచిపోవడం...అది జీనియస్ లక్షణం...నీవు కవివన్నా కాకపోతివి...వట్టి రసికుడివి...పదవయ్యా... పద: అడుగులు, హంసలూ గోరువంకలూ వేసినట్లు కొక్కిరిగా కాకుండా ఉమ్మసంగా వెయ్యవేం?-- వయ్యారం నీకు కాదు...ఒప్పులకుప్పలకి...

అడుగులో అడుగు.

అడుగుమీద--అడుగు...

ఊఁ...పైనపడే అడుగు ఎప్పుడూ మనదే...అవతలకు జాచనంతవరకూ...

కాలు మెసలగానే...మన అడుగు...ఆదికాలంనుంచీ పడుతున్న అనంతకోటి అడుగుల్లో కలిసి, లెక్కాజమా లేకుండా...నీ వెనుకాల వచ్చేవాడి అడుగు క్రింద పడిపోతుంది.

బస్సుల్లో చాలా జాగా ఉసూరుమంటూంది: పద ఎందులోనో ఎక్కు...వెనక్కి పోవడం, ఎందుకా? వెళ్ళేది సముద్రం ఒడ్డుకి...ఈచుకుపోయి...ఒక్కసారిగా అక్కడ విరుచుకుపడవచ్చును...ఆ విసురున--

అమ్మయ్య...ఇన్ని గడియలకి యిసుక తగిలింది, కాలికి... ఈ చరణంబులే, యిందునిభావన... ఉహూఁ... అడుగులు ఆడో మగో, వెలుతురు ఉన్నప్పుడే తెలియడం కష్టం... యిప్పుడు అన్నీ ఏకమైపోయి ఉంటాయి.

ఏ మూలచూసినా, నేల యింకా గోరువెచ్చగానే ఉంది...కొన్ని నలకలు పవలంతా నిద్రపోయి తెల్లవార్లూ మేలుకుని పడి ఉంటాయి. ఏ బంగారు తల్లికో పట్టుపరుపుగా అమరేందుకు: ఒక్క నలుసుకు ప్రాణంపోస్తే... దాని కథలు వినేందుకు వెయ్యేళ్ళు ఆయుస్సు ఉండాలి...

ఏటిఒడ్డున... ఎంత గొంతు చించుకున్నా, యెదురుగుండా కూర్చున్నవాళ్ళకే వినబడదు...

వినబడితే, గాలిపాటు ఎటుంటే...వాళ్ళు పలుకుతారు...నీవు మరోహారిని ఫలానా పేరున పిలిచినా... ఈ ఇసుకలో యెప్పుడూ యిదే మామూలు... ఎవరిని పిలిచినా...ఎవరువింటారో తెలియదు: ఎవరు పలుకుతారో తెలియదు–

...ఎక్కడో కూర్చుని ఉంటుంది. ఎటువేపు నుంచన్నా, రావచ్చు గనుక –– అటూ ఇటూ చూసి విసుగెత్తి యెటూ చూడకుండా సముద్రం వంకకు తిరిగి తల వంచుకుంటుంది...యింటికి వెళ్ళిపోయి ఉంటుంది...

నగరంలో నాలుగు మూలలనుంచీ బారలు సాచుకుని జ్యోతులు ఆకాశంలో చుక్కలు లెక్కపెడుతున్నాయి. నేనొక్కణ్ణే కాదు, పనీపాటాలేకుండా లేనిసింగారం కోసం వెదికే అసామిని.

గట్టు యెక్కేటప్పటికల్లా సిద్ధం...'ఏం సామీ...' ఆవేళప్పుడు కొందరికి ఆ పలుకరింత యెంతో చల్లగా – తియ్యగా వినిపిస్తుంది...యెక్కి కూర్చున్న రిక్షానిండా...మనసులో మల్లెపూల తోరణాలు వాలలాడుతాయి....ఏ యింటికో...యెక్కడికో అక్కడికి...

నాకు ఆ ముచ్చట వద్దులే నాయనా! నీబండీలో యెక్కాలేను...ఆ గుమ్మంలో దిగాలేను...ఇలా –– అలా సంజెవేళల్లో రవంతసేపు యెంత చెడ్డా...ప్రొద్దుపోయిన తరువాత నేనూ ఒక యింటివాణ్ణి... నిలుపుకో నేను నింపాదిగా నడిచిపోతానులే...బస్‌లన్నీ కట్టేసే వేళైంది.

ఇల్లంటూ ఒకటి ఉంటే...యెన్ని వంకరటింకర త్రోవల తిరిగినా, చివరకు అక్కడికే చేరుకుంటాయి కాళ్ళు: నీలాగా నాలాగా భూమికికూడా తిరిగే స్వభావమే ఉన్నదనుకో... అయినప్పటికీ అది మన అందరికన్నా గుండ్రంగా ఉందనడానికీ – దక్కిస్తూ మనం దానిచుట్టూ తిరుగుతూండాలిసిందే కాని... మొగమాటం కొద్దీగాని, పోనీ పాపమనిగాని...అఖరికి యెలాటి ప్రాణావసరం వచ్చినాసరే, అది తన చుట్టూ తాను తిరుగుతుందేకాని, కలలలోనైనా...పరాకుగానైనా, మనచుట్టూ తిరగదు అనడానికీ... యిదే నిదర్శనం––

...ఇవాళ...ఏ వాహనాన్నీ నమ్మను; నడిచి పోతూంటే, పట్టపవలు నడిరోడ్డున నన్ను ఆగమని చేసైగ చేసేవాళ్ళు ఉండరు...అణా – అణా దూరంలో...

నా కాళ్ళ దగ్గిరకే...అలలెత్తుకుంటూ సముద్రం నడిచి వస్తుంది...అంతా, నీలో ఉంది.

★ ★ ★